

ΠΡΟΣΡΟΨΙΑ ΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ελλάς, Τουρκία, Κοινοτικά Ταμεία!

Πριν από περίπου ένα χρόνο, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις σκιάζονταν από την υπόθεση Οτσαλάν, σήμερα, όμως, έχουν ανοίξει διαδικασίες για **ουσιαστική συνεργασία** στον επιχειρηματικό τομέα. Παρόλο που ορισμένοι παρατηρητές του **2ου Ελληνοτουρκικού Φόρουμ Πληροφορικής**, σημείωσαν ότι οι συζητήσεις πλατιάζουν, οι εξελίξεις προχωρούν: ορισμένες ελληνικές εταιρίες προετοιμάζουν ουσιαστικές συνεργασίες με τουρκικές, οι οποίες, αν ολοκληρωθούν, θα έχουν σημαντικές προοπτικές.

Κατά τα άλλα ισχύει αυτό που είχε δηλώσει ο κ. **Σωκράτης Κόκκαλης** στο «Executive Know-How», κατά τις συνεδριάσεις του Του Φόρουμ (18-19 Δεκεμβρίου 1999), που είχε γίνει στην Κωνσταντινούπολη: Οι διμερείς επαφές πρέπει να αποκτήσουν συγκεκριμένους στόχους, γιατί οι γενικές συζητήσεις και οι ευχές δεν οδηγούν πάντοτε σε χειροπιαστά αποτελέσματα.

Το 2ο Φόρουμ, πάντως, έδειξε ότι υπάρχουν προϋποθέσεις ώστε η συνεργασία στο χώρο της πληροφορικής να μην περιοριστεί μεταξύ 4-5 μεγάλων ελληνικών εταιριών. Ενα πολύ σημαντικό κίνητρο είναι οι δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχονται από την **Ευρωπαϊκή Ένωση**. Ο κ. **Γιώργος Μητακίδης**, υψιλόβαθμο στέλεχος της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, παρουσίασε τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες, μέσα από τις οποίες είναι δυνατόν να διεκδικηθούν αξιοσημείωτα κονδύλια.

Κατ' αρχάς είναι πολύ ενδιαφέρον ότι ο κ. Μητακίδης επέμεινε ότι ο συνδυασμός των δυνάμεων των δύο

χωρών μπορεί να δημιουργήσει μηχανισμούς και οντότητες, που μπορούν να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στη γύρω περιοχή (Βαλκάνια, Μεσόγειος, τουρκόφωνες περιοχές της πρώην ΕΣΣΔ κλπ.). Όσον αφορά τους μηχανισμούς της Ε.Ε. ο κ. Μητακίδης ανέφερε συγκεκριμένα οχήματα, μέσω των οποίων μπορεί να επιδιωχθεί η ενίσχυση των προσπαθειών και μάλιστα άμεσα, όπως το πρόγραμμα για τη σταθεροποίηση των πρώην ανατολικών χωρών, καθώς και το μηχανισμό της Ε.Ε. για την **Κοινωνία της Πληροφορίας**.

Το πλαίσιο της ανάπτυξης των επαφών στα πλαίσια του Ελληνοτουρκικού Φόρουμ προχώρησε χάρη σε μια εισήγηση του διευθύνοντος συμβούλου της **Planet**, κ. **Χρήστου Γιαννακόπουλου**. Στην εισήγησή του ανέφερε τους λόγους που δημιουργούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων. Η πρόταση περιελάμβανε ένα **πολύ λεπτομερές σχέδιο**

για την ανάπτυξη των επιμέρους επαφών στους βασικούς κλάδους κοινού ενδιαφέροντος. Όλα δείχνουν ότι ο κλάδος της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών θα δημιουργήσει τις καλύτερες και πιο στέρεες γέφυρες της ελληνοτουρκικής προσέγγισης, η οποία δε θα είναι μια εύκολη υπόθεση, αλλά ένα ζήτημα με «ζεστές» και «ψυχρές» περιόδους, έχοντας όμως συνολικά προοπτική προόδου. [Στη φωτογραφία: ο κ. **Faruk Eczubasi** (αριστερά), πρόεδρος του Turkish Informatics Foundation, ο κ. **Χρήστος Παπαδάνος**, αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΠΕ (κέντρο), και ο κ. **Χρήστος Γιαννακόπουλος**, διευθύνων σύμβουλος της Planet (δεξιά)].

Ο κ. Γεώργιος Μητακίδης, υψηλόβαθμο στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επισημαίνει τις ραγδαίες εξελίξεις της Κοινωνίας των Πληροφοριών σε όλους τους τομείς δραστηριότητας

στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στον τομέα της Εκπαίδευσης, στο σημαντικό ρόλο που θα διαδραματίσει μελλοντικά ο ιδιωτικός τομέας και στη δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο

Κύριε Μητακίδη, γιατί η Κοινότητα δίνει τόσο μεγάλη σημασία στην Κοινωνία της Πληροφορίας και έχει δημιουργήσει Ειδική Γενική Διεύθυνση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

• Η Κοινότητα προσπαθεί, στον βαθμό που μπορεί, να αντικατοπτρίζει αυτά που γίνονται στον κόσμο. Η σημασία της Κοινωνίας της Πληροφορίας σήμερα είναι φανερή σε κάθε τομέα, στην οικονομία, στον τρόπο ζωής, στον τρόπο εργασίας, παντού.

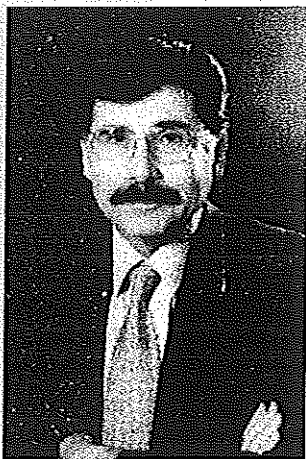
• Πιστεύω ότι ανάλογο ενδιαφέρον δείχνει και η Ελληνική πλευρά, όπως προκύπτει άλλωστε και από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Στο Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006) υπάρχει ένα Ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, παράλληλα με το Ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Τεχνολογία. Πώς εκτιμάτε αυτή την εξέλιξη και τι πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;

• Κατ' αρχήν είναι ένα σωστό βήμα και θα μπορούσε ενδεχομένως να είχε υπάρξει και στο Β' Κ.Π.Σ. Είναι ωστόσο καλό που γίνεται τώρα. Δεν έχουν διαμορφωθεί ακόμη, απ' ό,τι είμαι σε θέση να γνωρίζω, οι συγκεκριμένοι στόχοι. Μπορούμε να περιμένουμε την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στον τομέα του Ηλεκτρονικού Εμπορίου, ώστε να επιταχυνθεί η καθιέρωσή του. Επίσης αναμένουμε πρωτοβουλίες στον τομέα της Υγείας και στον τομέα της Εκπαίδευσης, που κατά τη γνώμη μου παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

• Τι εννοείτε δηλαδή στον τομέα της εκπαίδευσης; Τι θα μπορούσε κατά τη γνώμη σας, ή μάλλον τι πρέπει να γίνει στην Ελλάδα στον τομέα αυτόν;

• Να διευκρινίσουμε πρώτα απ' όλα ότι το σκηνικό διεθνώς έχει αρχίσει να αλλάζει από μόνο του. Δεν μπορούμε πλέον να παραμείνουμε στο μοντέλο όπου ένας νέος άνθρωπος καταρτίζεται κάπου και με τα εφόδια που του δίνει αυτή η κατάρτιση

ασκεί ένα επάγγελμα εσαεί. Σήμερα, οποιαδήποτε κατάρτιση, οποιοδήποτε δίπλωμα, έχει ημερομηνία λήξης και αυτή η ημερομηνία λήξης είναι περίπου 2 με 3 χρόνια. Έτσι, ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε τις εξελίξεις είναι να έχουμε

Ο Καθηγητής κ. Γεώργιος Μητακίδης

ένα σύστημα στον τομέα της εκπαίδευσης που θα επιτρέπει στους νέους ανθρώπους που θα εργασθούν στους τομείς όπου υπεισέρχονται οι νέες τεχνολογίες (και σε ποιον τομέα δεν υπεισέρχονται σήμερα;) να μαθαίνουν σε όλη τους τη ζωή. "Η δια βίου μάθηση" είναι πλέον επιτακτική. Εδώ δεν υπάρχουν ακόμη οι υποδομές που θα καθιστούν εφικτή αυτή τη δια βίου μάθηση. Κατά τη γνώμη μου, θα γίνει το εξής: Γύρω από τα πανεπιστήμια και τα σχολεία γενικά, θ' αναπτυχθούν και άλλες δραστηριότητες κατάρτισης, στις οποίες θα συμβάλει και ο ιδιωτικός τομέας αλλά και διάφοροι οργανισμοί. Έτσι θα παρέχεται η δυνατότητα σε νέους και σε ανθρώπους κάθε ηλικίας να μαθαίνουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

• Δηλαδή εννοείτε ότι θα υπάρχει η δυνατότητα για δια βίου μαθητευόμενους και εκπαιδευόμενους;

• Εκ των πραγμάτων. Διότι, μεταξύ άλλων, αν κοιτάξει κανείς τις δημογραφικές εξελίξεις, ειδικά στην Ευρώπη (γιατί στην Αμερική είναι λίγο καλύτερα τα πράγματα) ένα μεγάλο μέρος του ανθρώπινου δυναμικού την προσεχή δεκαετία θα είναι ουσιαστικά μεσήλικες. Τους χρειαζόμαστε, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να τους δώσουμε τη δυνατότητα να αποκτούν γνώσεις ώστε να μπορούν να δουλεύουν ανταγωνιστικά στο περιβάλλον της αγοράς. Όπως είναι σήμερα τα πανεπιστήμια, δεν παρέχουν αυτές τις δυνατότητες.

• Κύριε Μητακίδη, όταν λέτε ότι θα υπάρχουν γύρω από τα πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα και υποδομές όπου θα μετέχουν και ιδιώτες, πώς το εννοείτε;

• Ήδη σήμερα βλέπει κανείς, όχι σχολές, αλλά δραστηριότητες που επιτρέπουν την κατάρτιση, οι οποίες είναι "πέρα τω Πανεπιστημίου". Το Κέιμπριτζ έχει κάνει συμφωνία με τη Microsoft και η τελευταία χρηματοδοτεί ένα πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης. Διεξάγεται σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο, αλλά δεν εμπεριέχεται στην πανεπιστημιακή δομή. Τέτοια παραδείγματα υπάρχουν πολλά. Ο ιδιωτικός τομέας σε συνεργασία με ιδρύματα δημιουργεί προγράμματα πέρα από τα προγράμματα των κανονικών διπλωμάτων, τα οποία όμως παρέχουν κατάρτιση που ταιριάζει στις ανάγκες της αγοράς.

• Είπατε προηγουμένως για την Κοινωνία της Πληροφορίας σε σχέση με τον τομέα της εκπαίδευσης. Μέχρι πού μπορεί να φθάσει αυτό; Υπάρχει μια πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που τιτλοφορείται "Η Κοινωνία της Πληροφορίας για όλους" κι αναφέρει ότι μετά κάποια χρόνια θα υπάρχει η υποδομή σε κάθε σχολείο, ώστε να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο, στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

• Για μένα το θέμα δεν είναι να μπουκνούν μόνο τα σχολεία στο Διαδίκτυο. Αυτό είναι αναμφίβολα ένας στόχος. Ωστόσο για μένα το θέμα είναι να μπουκνούν οι άνθρωποι, τα άτομα στο Διαδίκτυο. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Κάτι που έγινε στην Ισλανδία. Είναι βέβαια μια μικρή χώρα, 250.000 κατοίκων και κάτι τέτοιο ήταν εφικτό, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η Ελλάδα, με το νέο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, δεν μπορεί να αναλάβει κάποιες ακόμη, κοινοτικές πρωτοβουλίες. Στην Ισλανδία, λοιπόν, έδωσαν σε κάθε παιδί έναν φορητό υπολογιστή, ειδικά κατασκευασμένο για παιδιά. Τον πετάς κάτω, τον πατάς, δεν χαλάει, ενώ παράλληλα έχει αρκετά υψηλές δυνατότη-

τες. Σε κάθε παιδί του δημοτικού. Αυτός ο υπολογιστής δεν μένει στο σχολείο, το παιδί τον παίρνει σπίτι του, επικοινωνεί με άλλα παιδιά όχι μόνο στην Ισλανδία, αλλά σε όλον τον κόσμο. Εν τω μεταξύ, τώρα στην Ισλανδία, μέσω αυτών των υπολογιστών, αρχίζουν να μαθαίνουν και οι γονείς.

• Η Ισλανδία είναι χώρα που ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.) έτσι δεν είναι;

• Κάτι αντίστοιχο θα μπορούσε να γίνει σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδος, θα μπορούσε μάλιστα να εφαρμοσθεί σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου το κόστος δεν θα ήταν τόσο μεγάλο και θα μπορούσε να καλυφθεί από κάποιον είδους φορολογικές απαλλαγές. Οι οικογένειες δηλαδή που θα αγόραζαν για τα παιδιά τους τέτοιους υπολογιστές θα είχαν κάποια φορολογικά κίνητρα. Αυτό κατά τη γνώμη μου είναι πολύ σημαντικό, ένας υπολογιστής στα χέρια κάθε παιδιού.

• Κύριε Μητακίδη, ο ιδιωτικός τομέας δεν μετέχει ακόμα σε ικανοποιητικό βαθμό, στην Ελλάδα, σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας;

• Νομίζω ότι σήμερα ο ιδιωτικός τομέας στην Ελλάδα έχει αρχίσει και κινείται προς την κατεύθυνση αυτή με ρυθμούς ταχύτερους απ' ό,τι στο παρελθόν, διότι αντιμετωπίζει το θέμα ως ανάγκη. Επενδύει στην έρευνα πολύ περισσότερο απ' ό,τι πριν. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν μπορούν να αναληφθούν και από πλευράς

κράτους ορισμένες πρωτοβουλίες. Θα έλεγα μάλιστα ότι η κατάρτιση είναι μία από αυτές στο νέο Κ.Π.Σ. Η άλλη θα μπορούσε να ήταν μία παροχή υπηρεσιών από την Κυβέρνηση προς τον πολίτη, στις συναλλαγές του δημόσιου με τον πολίτη σε ορισμένους τομείς που θα απλοποιούσαν, θα βελτίωναν την καθημερινή του ζωή αλλά και θα δημιουργούσαν κίνητρα ανάπτυξης της χρήσης των νέων τεχνολογιών στη χώρα.

• Μπορείτε να αναφέρετε ένα παράδειγμα;

• Οι άδειες που χρειάζεται κανείς από το δημόσιο. Χρειάστηκε να ανοίξω οικογενειακή μερίδα στη Θεσσαλονίκη. Πήρα τηλέφωνο, βρήκα το αρμόδιο γραφείο και ήθελα να μάθω τη διαδικασία. Ο συνομιλητής μου απάντησε ότι δεν γίνεται να μάθω από το τηλέφωνο και έπρεπε να πάω εκεί. Αυτή η διαδικασία πρέπει να μπορεί να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο.

• Στο Βέλγιο, όπου ζείτε, γίνεται;

• Στο Βέλγιο υπάρχει περίπου η ίδια κατάσταση με την Ελλάδα.

• Κύριε Μητακίδη, ποια αρμοδιότητα έχετε σήμερα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πώς εκτιμάτε, με τη μακρά πείρα που διαθέτετε στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας σε κοινοτικό επίπεδο, τις σχετικές εξελίξεις στην Ελλάδα;

• Οι εξελίξεις είναι θετικές απ' όλες τις πλευρές. Κατ' αρχήν, η απελευθέρωση της σταθερής τηλεφωνίας στην Ελλάδα είναι κάτι που έπρεπε να γίνει και πρέπει να ολοκληρωθεί, ώστε να αρχίσουν κι άλλα. Νο-

μίζω ότι πλέον η κυβέρνηση προχωράει προς τις σωστές κατευθύνσεις. Μπορεί κανείς να έχει κάποιους ενδοιασμούς σχετικά με τους χρόνους, για την ταχύτητα, χωρίς να παραγνωρίζει όμως και τις διάφορες πραγματικότητες που την επιβάλλουν. Η κατεύθυνση είναι χωρίς καμιά αμφιβολία σωστή. Εκείνο όμως που είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό είναι ότι ο ιδιωτικός τομέας έχει αρχίσει να κινείται. Το ηλεκτρονικό εμπόριο μπορεί ακόμα να μην φαίνεται, αλλά έχουν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί.

Επίσης αυτό που βρίσκω ιδιαίτερα ενθαρρυντικό είναι ότι η Ελλάδα, μέσω του ιδιωτικού τομέα σε μεγάλο βαθμό, έχει αρχίσει να παίξει τον ρόλο της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στη Μεσόγειο. Στις περισσότερες χώρες των περιοχών αυτών έχουν γίνει επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα. Επενδύσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο της τεχνολογίας, της Κοινωνίας της Πληροφορίας, της συνεργασίας κ.λπ. Τέλος, πολύ σημαντικό είναι αυτό που έγινε στις 17 Δεκεμβρίου 1999 στην Κωνσταντινούπολη για τη δημιουργία Ελληνοτουρκικού Φόρουμ για την Κοινωνία των Πληροφοριών. Θα επαναληφθεί μάλιστα, στην Ελλάδα αυτή τη φορά, μάλλον στις 17 Μαρτίου. Σχετικά με την αρμοδιότητά μου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είμαι υπεύθυνος για τις Βασικές Τεχνολογίες και Υποδομές της Κοινωνίας των Πληροφοριών, με όσα αυτό συνεπάγεται.

-Μαρίνα Κουρμπέλα

Μη χάσετε το τεύχος της Σειράς:

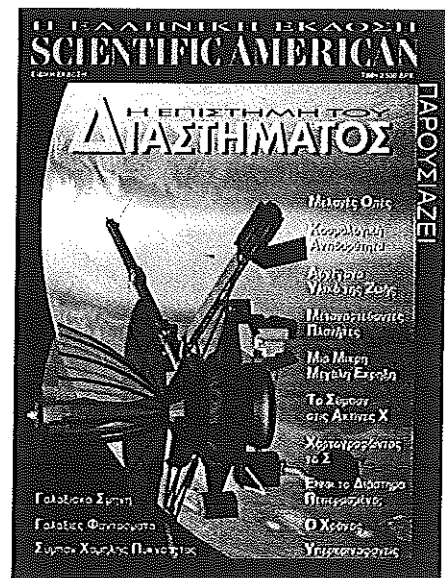
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
SCIENTIFIC AMERICAN

Παρουσιάζει

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Τελευταίες θεωρίες και πρακτικές
της επιστημονικής έρευνας στην Αστρονομία,
την Αστροφυσική, την Κοσμολογία
και την Κοσμοβιολογία

Στα κεντρικά περίπτερα και με ένα τηλεφώνημα στο 72.94.354 - 5
Αποστέλλεται σε όλη την Ελλάδα
με 2.500 δρχ. συν 350 δρχ. για ταχ. έξοδα

Από τις εκδόσεις
Scientific American Hellas
Σπ. Μερκούρη 35, Αθήνα 116 34

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Ο κ. Γεώργιος Μητακίδης, υψηλόβαθμο στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επισημαίνει τις ραγδαίες εξελίξεις της Κοινωνίας των Πληροφοριών σε όλους τους τομείς δραστηριότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στον τομέα της Εκπαίδευσης, στο σημαντικό ρόλο που θα διαδραματίσει μελλοντικά ο ιδιωτικός τομέας και στη δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο

Κύριε Μητακίδη, γιατί η Κοινότητα δίνει τόσο μεγάλη σημασία στην Κοινωνία της Πληροφορίας και έχει δημιουργήσει Ειδική Γενική Διεύθυνση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

• Η Κοινότητα προσπαθεί, στον βαθμό που μπορεί, να αντικατοπτρίζει αυτά που γίνονται στον κόσμο. Η σημασία της Κοινωνίας της Πληροφορίας σήμερα είναι φανερή σε κάθε τομέα, στην οικονομία, στον τρόπο ζωής, στον τρόπο εργασίας, παντού.

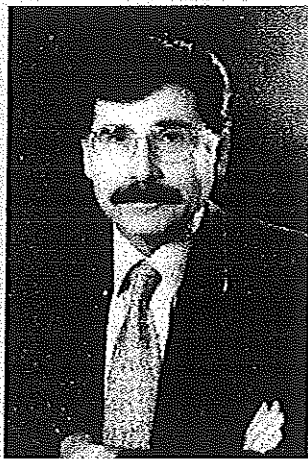
• Πιστεύω ότι ανάλογο ενδιαφέρον δείχνει και η Ελληνική πλευρά, όπως προκύπτει άλλωστε και από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Στο Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006) υπάρχει ένα Ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, παράλληλα με το Ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Τεχνολογία. Πώς εκτιμάτε αυτή την εξέλιξη και τι πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;

• Κατ' αρχήν είναι ένα σωστό βήμα και θα μπορούσε ενδεχομένως να είχε υπάρξει και στο Β' Κ.Π.Σ. Είναι ωστόσο καλό που γίνεται τώρα. Δεν έχουν διαμορφωθεί ακόμη, απ' ό,τι είμαι σε θέση να γνωρίζω, οι συγκεκριμένοι στόχοι. Μπορούμε να περιμένουμε την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στον τομέα του Ηλεκτρονικού Εμπορίου, ώστε να επιταχυνθεί η καθιέρωσή του. Επίσης αναμένουμε πρωτοβουλίες στον τομέα της Υγείας και στον τομέα της Εκπαίδευσης, που κατά τη γνώμη μου παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

• Τι εννοείτε δηλαδή στον τομέα της εκπαίδευσης; Τι θα μπορούσε κατά τη γνώμη σας, ή μάλλον τι πρέπει να γίνει στην Ελλάδα στον τομέα αυτόν;

• Να διευκρινίσουμε πρώτα απ' όλα ότι το σκηναίο διεθνώς έχει αρχίσει να αλλάζει από μόνο του. Δεν μπορούμε πλέον να παραμεινουμε στο μοντέλο όπου ένας νέος άνθρωπος καταρτίζεται κάπου και με τα εφόδια που του δίνει αυτή η κατάρτιση

ασκεί ένα επάγγελμα εσαεί. Σήμερα, οποιαδήποτε κατάρτιση, οποιοδήποτε δίπλωμα, έχει ημερομηνία λήξης και αυτή η ημερομηνία λήξης είναι περίπου 2 με 3 χρόνια. Έτσι, ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε τις εξελίξεις είναι να έχουμε

Ο Καθηγητής κ. Γεώργιος Μητακίδης

ένα σύστημα στον τομέα της εκπαίδευσης που θα επιτρέπει στους νέους ανθρώπους που θα εργασθούν στους τομείς όπου υπεισέρχονται οι νέες τεχνολογίες (και σε ποιον τομέα δεν υπεισέρχονται σήμερα;) να μαθαίνουν σε όλη τους τη ζωή. "Η δια βίου μάθηση" είναι πλέον επιτακτική. Εδώ δεν υπάρχουν ακόμη οι υποδομές που θα καθιστούν εφικτή αυτή τη δια βίου μάθηση. Κατά τη γνώμη μου, θα γίνει το εξής: Γύρω από τα πανεπιστήμια και τα σχολεία γενικά, θ' αναπτυχθούν και άλλες δραστηριότητες κατάρτισης, στις οποίες θα συμβάλει και ο ιδιωτικός τομέας αλλά και διάφοροι οργανισμοί. Έτσι θα παρέχεται η δυνατότητα σε νέους και σε ανθρώπους κάθε ηλικίας να μαθαίνουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

• Δηλαδή εννοείτε ότι θα υπάρχει η δυνατότητα για δια βίου μαθητευόμενους και εκπαιδευόμενους;

• Εκ των πραγμάτων. Διότι, μεταξύ άλλων, αν κοιτάξει κανείς τις δημογραφικές εξελίξεις, ειδικά στην Ευρώπη (γιατί στην Αμερική είναι λίγο καλύτερα τα πράγματα) ένα μεγάλο μέρος του ανθρώπινου δυναμικού την προσεχή δεκαετία θα είναι ουσιαστικά μεσήλικες. Τους χρειαζόμαστε, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να τους δώσουμε τη δυνατότητα να αποκτούν γνώσεις ώστε να μπορούν να δουλεύουν ανταγωνιστικά στο περιβάλλον της αγοράς. Όπως είναι σήμερα τα πανεπιστήμια, δεν παρέχουν αυτές τις δυνατότητες.

• Κύριε Μητακίδη, όταν λέτε ότι θα υπάρχουν γύρω από τα πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα και υποδομές όπου θα μετέχουν και ιδιώτες, πώς το εννοείτε;

• Ήδη σήμερα βλέπει κανείς, όχι σχολές, αλλά δραστηριότητες που επιτρέπουν την κατάρτιση, οι οποίες είναι "πέρα τω Πανεπιστημίου". Το Κέμπριτζ έχει κάνει συμφωνία με τη Microsoft και η τελευταία χρηματοδοτεί ένα πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης. Διεξάγεται σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο, αλλά δεν περιλαμβάνεται στην πανεπιστημιακή δομή. Τέτοια παραδείγματα υπάρχουν πολλά. Ο ιδιωτικός τομέας σε συνεργασία με ιδρύματα δημιουργεί προγράμματα πέρα από τα προγράμματα των κανονικών διπλωμάτων, τα οποία όμως παρέχουν κατάρτιση που ταιριάζει στις ανάγκες της αγοράς.

• Είπατε προηγουμένως για την Κοινωνία της Πληροφορίας σε σχέση με τον τομέα της εκπαίδευσης. Μέχρι πού μπορεί να φθάσει αυτό; Υπάρχει μια πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που τιτλοφορείται "Η Κοινωνία της Πληροφορίας για όλους" κι αναφέρει ότι μετά κάποια χρόνια θα υπάρχει η υποδομή σε κάθε σχολείο, ώστε να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο, στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

• Για μένα το θέμα δεν είναι να μπουν μόνο τα σχολεία στο Διαδίκτυο. Αυτό είναι αναμφίβολα ένας στόχος. Ωστόσο για μένα το θέμα είναι να μπουν οι άνθρωποι, τα άτομα στο Διαδίκτυο. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Κάτι που έγινε στην Ισλανδία. Είναι βέβαια μια μικρή χώρα, 250.000 κατοίκων και κάτι τέτοιο ήταν εφικτό, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η Ελλάδα, με το νέο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, δεν μπορεί να αναλάβει κάποιες ακόμη, κοινοτικές πρωτοβουλίες. Στην Ισλανδία, λοιπόν, έδωσαν σε κάθε παιδί έναν φορητό υπολογιστή, ειδικά κατασκευασμένο για παιδιά. Τον πετάς κάτω, τον πατάς, δεν χαλάει, ενώ παράλληλα έχει αρκετά υψηλές δυνατότη-

τες. Σε κάθε παιδί του δημοτικού. Αυτός ο υπολογιστής δεν μένει στο σχολείο, το παιδί τον παίρνει σπίτι του, επικοινωνεί με άλλα παιδιά όχι μόνο στην Ισλανδία, αλλά σε όλον τον κόσμο. Εν τω μεταξύ, τώρα στην Ισλανδία, μέσω αυτών των υπολογιστών, αρχίζουν να μαθαίνουν και οι γονείς.

• *Η Ισλανδία είναι χώρα που ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.) έτσι δεν είναι;*

• Κάτι αντίστοιχο θα μπορούσε να γίνει σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδος, θα μπορούσε μάλιστα να εφαρμοσθεί σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου το κόστος δεν θα ήταν τόσο μεγάλο και θα μπορούσε να καλυφθεί από κάποιου είδους φορολογικές απαλλαγές. Οι οικογένειες δηλαδή που θα αγόραζαν για τα παιδιά τους τέτοιους υπολογιστές θα είχαν κάποια φορολογικά κίνητρα. Αυτό κατά τη γνώμη μου είναι πολύ σημαντικό, ένας υπολογιστής στα χέρια κάθε παιδιού.

• *Κύριε Μητακίδη, ο ιδιωτικός τομέας δεν μετέχει ακόμα σε ικανοποιητικό βαθμό, στην Ελλάδα, σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας;*

• Νομίζω ότι σήμερα ο ιδιωτικός τομέας στην Ελλάδα έχει αρχίσει και κινείται προς την κατεύθυνση αυτή με ρυθμούς ταχύτερους απ' ό,τι στο παρελθόν, διότι αντιμετωπίζει το θέμα ως ανάγκη. Επενδύει στην έρευνα πολύ περισσότερο απ' ό,τι πριν. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν μπορούν να αναληφθούν και από πλευράς

κράτους ορισμένες πρωτοβουλίες. Θα έλεγα μάλιστα ότι η κατάρτιση είναι μία από αυτές στο νέο Κ.Π.Σ. Η άλλη θα μπορούσε να ήταν μία παροχή υπηρεσιών από την Κυβέρνηση προς τον πολίτη, στις συναλλαγές του δημόσιου με τον πολίτη σε ορισμένους τομείς που θα απλοποιούσαν, θα βελτιώναν την καθημερινή του ζωή αλλά και θα δημιουργούσαν κίνητρα ανάπτυξης της χρήσης των νέων τεχνολογιών στη χώρα.

• *Μπορείτε να αναφέρετε ένα παράδειγμα;*

• Οι άδειες που χρειάζεται κανείς από το δημόσιο. Χρειάστηκε να ανοίξω οικογενειακή μερίδα στη Θεσσαλονίκη. Πήρα τηλέφωνο, βρήκα το αρμόδιο γραφείο και ήθελα να μάθω τη διαδικασία. Ο συνομιλητής μου μου απάντησε ότι δεν γίνεται να μάθω από το τηλέφωνο και έπρεπε να πάω εκεί. Αυτή η διαδικασία πρέπει να μπορεί να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο.

• *Στο Βέλγιο, όπου ζείτε, γίνεται;*

• Στο Βέλγιο υπάρχει περίπου η ίδια κατάσταση με την Ελλάδα.

• *Κύριε Μητακίδη, ποια αρμοδιότητα έχετε σήμερα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πώς εκτιμάτε, με τη μακρά πείρα που διαθέτετε στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας σε κοινοτικό επίπεδο, τις σχετικές εξελίξεις στην Ελλάδα;*

• Οι εξελίξεις είναι θετικές απ' όλες τις πλευρές. Κατ' αρχήν, η απελευθέρωση της σταθερής τηλεφωνίας στην Ελλάδα είναι κάτι που έπρεπε να γίνει και πρέπει να ολοκληρωθεί, ώστε να αρχίσουν κι άλλα. Νο-

μίζω ότι πλέον η κυβέρνηση προχωράει προς τις σωστές κατευθύνσεις. Μπορεί κανείς να έχει κάποιους ενδοιασμούς σχετικά με τους χρόνους, για την ταχύτητα, χωρίς να παραγνωρίζει όμως και τις διάφορες πραγματικότητες που την επιβάλλουν. Η κατεύθυνση είναι χωρίς καμιά αμφιβολία σωστή. Εκείνο όμως που είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό είναι ότι ο ιδιωτικός τομέας έχει αρχίσει να κινείται. Το ηλεκτρονικό εμπόριο μπορεί ακόμα να μην φαίνεται, αλλά έχουν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί.

Επίσης αυτό που βρίσκω ιδιαίτερα ενθαρρυντικό είναι ότι η Ελλάδα, μέσω του ιδιωτικού τομέα σε μεγάλο βαθμό, έχει αρχίσει να παίζει τον ρόλο της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στη Μεσόγειο. Στις περισσότερες χώρες των περιοχών αυτών έχουν γίνει επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα. Επενδύσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο της τεχνολογίας, της Κοινωνίας της Πληροφορίας, της συνεργασίας κ.λπ. Τέλος, πολύ σημαντικό είναι αυτό που έγινε στις 17 Δεκεμβρίου 1999 στην Κωνσταντινούπολη για τη δημιουργία Ελληνοτουρκικού Φόρουμ για την Κοινωνία των Πληροφοριών. Θα επαναληφθεί μάλιστα, στην Ελλάδα αυτή τη φορά, μάλλον στις 17 Μαρτίου. Σχετικά με την αρμοδιότητά μου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είμαι υπεύθυνος για τις Βασικές Τεχνολογίες και Υποδομές της Κοινωνίας των Πληροφοριών, με όσα αυτό συνεπάγεται.

-Μαρίνα Κουρμπέλα

Μη χάσετε το τεύχος της Σειράς:

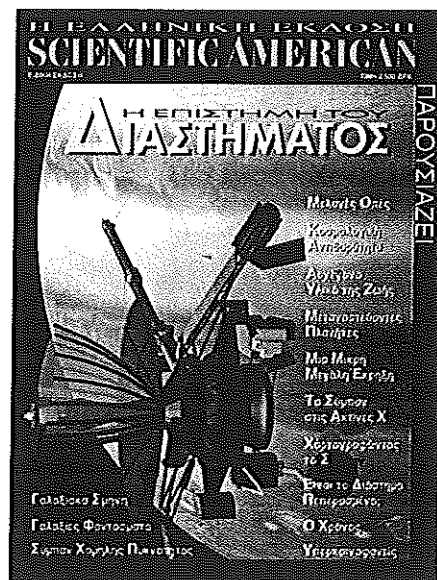
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
SCIENTIFIC AMERICAN

Παρουσιάζει

ΔΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Τελευταίες θεωρίες και πρακτικές
της επιστημονικής έρευνας στην Αστρονομία,
την Αστροφυσική, την Κοσμολογία
και την Κοσμοβιολογία

Στα κεντρικά περίπτερα και με ένα τηλεφώνημα στο 72.94.354 - 5
Αποστέλλεται σε όλη την Ελλάδα
με 2.500 δρχ. συν 350 δρχ. για ταχ. έξοδα

Από τις εκδόσεις
Scientific American Hellas
Σπ. Μερκούρη 35, Αθήνα 116 34